

Štvrtok 30. apríla 2015

P8_TA(2015)0180

Situácia na Maldivách

Uznesenie Európskeho parlamentu z 30. apríla 2015 o situácii na Maldivách (2015/2662(RSP))

(2016/C 346/10)

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Maldivách,
 - so zreteľom na spoločné miestne vyhlásenie Európskej únie z 20. januára 2012 o nedávnych udalostiach na Maldivách vrátane zatknutia sudcu trestného súdu,
 - so zreteľom na spoločné miestne vyhlásenie Európskej únie z 30. septembra 2014 o hrozbách voči občianskej spoločnosti a ľudským právam na Maldivách,
 - so zreteľom na spoločné miestne vyhlásenie Európskej únie z 24. februára 2015 o právnom štáte na Maldivách,
 - so zreteľom na vyhlásenie hovorca podpredsedníčky Európskej komisie/vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (PK/VP) o aktivácii trestu smrti na Maldivách 30. apríla 2014,
 - so zreteľom na vyhlásenie hovorca podpredsedníčky Európskej komisie/vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (PK/VP) o odsúdení bývalého prezidenta Maldív Mohameda Našída 14. marca 2015,
 - so zreteľom na vyhlásenie vysokého komisára OSN pre ľudské práva Zajda Ra'ada al-Husajna o súdnom procese s bývalým prezidentom Mohamedom Našídom z 18. marca 2015,
 - so zreteľom na vyhlásenie z 19. marca 2015 osobitnej spravodajkyne pre nezávislosť sudcov a právnikov Gabriely Knaulovej s názvom Demokracia nie je možná bez spravodlivého a nezávislého súdnictva na Maldivách,
 - so zreteľom na záverečnú správu volebnej pozorovateľskej misie EÚ na parlamentných voľbách v Maldivskej republike 22. marca 2014,
 - so zreteľom na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach (ICCPR), ktorého zmluvnou stranou sú Maldivy,
 - so zreteľom na článok 123 ods. 2 a 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže 13. marca 2015 bol bývalý prezident Maldív Mohamed Našíd odsúdený na 13 rokov väzenia po obvineniach z terorizmu za nezákonné zadržanie vtedajšieho predsedu trestného súdu v januári 2012, v súvislosti s čím EÚ vyjadrila znepokojenie;
- B. keďže kontroverzný súdny proces nespĺňal vnútroštátne a medzinárodné normy spravodlivosti napriek výzvam OSN a EÚ na zabezpečenie spravodlivosti a transparentnosti v súdnych konaniach vedených proti prezidentovi Našídovi;
- C. keďže Mohamed Našíd, ktorý sa dlhodobo zasadzoval nenásilnými prostriedkami za ľudské práva a pluralitnú demokraciu, bol počas tridsaťročnej diktatúry prezidenta Maumoon Abdula Gayoona niekoľkokrát väznený a z úradu odišiel za sporných okolností štyri roky po tom, ako sa stal prvým demokraticky zvoleným prezidentom Maldív;
- D. keďže absencia politickej nezávislosti a odbornej prípravy v maldivskom súdnictve narušuje vnútroštátnu a medzinárodnú dôveryhodnosť súdneho systému tejto krajiny;

Štvrtok 30. apríla 2015

- E. keďže bývalí ministri obrany Tholhath Ibrahim a Mohamed Nazim boli nedávno odsúdení na 10 resp. 11 rokov odňatia slobody, zatiaľ čo bývalý zástupca predsedu parlamentu Majlis Ahmed Nazim bol odsúdený na 25 rokov väzenia na Maldivách; keďže tieto súdne konania sa údajne tiež vyznačovali vážnymi chybami;
- F. keďže opoziční politici sú naďalej systematicky zastrašovaní a keďže nedávna správa Výboru Medziparlamentnej únie pre ľudské práva poslancov označila Maldivy za jednu z najhorších krajín na svete kvôli útokom na opozičných poslancov parlamentu a ich mučeniu a zastrašovaniu;
- G. keďže maldivský parlament prijal 30. marca 2015 novelu zákona o väznicoch a podmienkach prepúšťaní, na základe ktorého nemôžu byť osoby vo výkone trestu členom žiadnej politickej strany, čo de facto povedie k vylúčeniu Mohameda Našída z aktívneho politického života a účasti na prezidentských voľbách v roku 2018;
- H. keďže od februára 2015 bolo zatknutých najmenej 140 pokojných protestujúcich, ktorí boli prepustení len za podmienok, ktoré vážne obmedzujú ich právo zúčastňovať sa na ďalších demonštráciách;
- I. keďže organizácie občianskej spoločnosti a obhajcovia ľudských práv sú čoraz častejšie obeťami zastrašovania, hrozieb a útokov vrátane Komisie Maldiv pre ľudské práva (HRCM), ktorú Najvyšší súd obvinil z vlastizrady a porušovania ústavy kvôli tomu, že Rade OSN pre ľudské práva poskytla správu v súvislosti so všeobecným pravidelným preskúmaním; keďže mimovládny organizáciám bolo pohrozené odňatím registrácie;
- J. keďže v posledných rokoch sa sloboda tlače tvrdo potlačovala a traja novinári boli zatknutí, keď informovali o politických demonštráciách vyzývajúcich na prepustenie Mohameda Našída, a Ahmed Rawan, novinár kritizujúci vládu, zmizol v auguste 2014 a naďalej je nezvestný a pravdepodobne mŕtvy;
- K. keďže k politickým nepokojom dochádza v čase obáv z nárastu militantného islamizmu na Maldivách a zo zvyšujúceho sa počtu radikalizovaných mladých mužov, ktorí sa údajne pridali k Islamskému štátu;
- L. keďže 27. apríla 2014 maldivský parlament odhlasoval zrušenie moratória na trest smrti zavedeného v roku 1954, čo umožňuje odsúdenie maloletých vo veku sedem rokov, ktorí môžu byť braní na zodpovednosť a popravení hneď po dovŕšení 18 rokov, pričom dovtedy musia trpieť vo väzení; keďže je to v rozpore s medzinárodnými záväzkami Maldiv v oblasti ľudských práv ako zmluvnej strany Dohovoru o právach dieťaťa;
- M. keďže pracujúci migranti sú vystavení nútenej práci, zhabaniu dokladov totožnosti a cestovných dokladov, zadržiavaniu alebo nevyplácaniu miezd a dlhovému otroctvu a maldivské orgány im hrozili vyhodením za ich protesty proti diskriminácii a násiliu, ktoré nasledovali po útokoch na pracujúcich migrantov;
- N. keďže niekoľko žien zo Srí Lanky, z Thajska, Indie, Číny, Filipín, východnej Európy, bývalých sovietskych krajín, Bangladéša a Maldiv sa na Maldivách stáva obeťou obchodovania so ženami a niektoré maldivské deti údajne sú obeťami sexuálneho zneužívania alebo nútenej práce;
1. vyjadruje vážne znepokojenie nad narastajúcimi tendenciami smerom k autoritárskemu režimu na Maldivách, nad stíhaním politickej opozície, zastrašovaním médií a občianskej spoločnosti, čo by mohlo zmariť pokrok dosiahnutý v posledných rokoch, pokiaľ ide o zavádzanie ľudských práv, demokracie a princípov právneho štátu v tejto krajine; vyzýva všetky strany, aby sa zdržali krokov, ktoré by mohli ďalej zhoršiť túto krízu, a dodržiavali ducha demokracie a právneho štátu;

Štvrtok 30. apríla 2015

2. odsudzuje vážne nezrovnalosti v procese s bývalým prezidentom Mohamedom Našídou; trvá na tom, že by mal byť okamžite prepustený, a že v prípade odvolania voči jeho odsúdeniu musia byť jeho práva plne rešpektované v súlade s medzinárodnými záväzkami Maldív, ich ústavou a všetkými medzinárodne uznávanými zárukami spravodlivého procesu; naliehavo vyzýva delegáciu EÚ na Srí Lanke a Maldivách, aby trvala na tom, aby mohla odvolacie konanie pozorne sledovať;
3. zdôrazňuje, že dodržiavanie zásad právneho štátu, právo na spravodlivý proces, riadny právny proces a nezávislé súdnictvo v súlade s ustanoveniami Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach sú základnými prvkami demokratického procesu; zdôrazňuje, že so všetkými občanmi Maldív vrátane bývalého prezidenta Našída sa má zaobchádzať v súlade s týmito princípmi, ktoré sú samé dôležité pre pluralistickú spoločnosť;
4. žiada dôveryhodný a inkluzívny politický proces za účasti všetkých demokratických síl s cieľom obnoviť a zachovať stabilitu na Maldivách a priviesť krajinu späť na cestu k prechodu k demokracii; žiada okamžité skončenie zastrašovania politických oponentov; žiada vládu Maldív, aby prijala nevyhnutné opatrenia na obnovenie dôvery vo svoju odhodlanosť dodržiavať demokraciu, nezávislosť súdnictva a zásady právneho štátu vrátane rešpektovania slobody prejavu a slobody zhromažďovania a dodržiavania zásad riadneho procesu;
5. žiada okamžité skončenie politického zasahovania do justičného systému na Maldivách a jeho odpolitizovanie; vyzýva na naliehavé reformy na zabezpečenie nezávislosti a nestrannosti maldivského súdnictva s cieľom obnoviť vnútroštátnu a medzinárodnú dôveru v jeho fungovanie; zdôrazňuje, že tieto reformy by sa mali čo najskôr schváliť a plniť;
6. pripomína vláde, že v ústave Maldív sa zaručuje právo na protest, a že podmienky prepustenia, ktoré ľuďom zabráňujú zúčastňovať sa na pokojných demonštráciách, sú protizákonné;
7. vyzýva na okamžité ukončenie všetkých foriem násilia vrátane násilia voči pokojným demonštrantom a pripomína bezpečnostným silám ich povinnosť chrániť pokojných demonštrantov pred násilnými skupinami; vyzýva vládu Maldív, aby skončila beztrestnosť pre členov ozbrojených skupín, ktorí používajú násilie proti ľuďom podporujúcim náboženskú toleranciu, pokojným protestujúcim, kritickým médiám a občianskej spoločnosti; žiada, aby boli páchatelia takýchto násilných útokov trestne stíhaní;
8. vyzýva vládu Maldív, aby umožnila riadne vyšetrovanie zmiznutia Ahmeda Rilwana;
9. odsudzuje opätovné zavedenie trestu smrti na Maldivách a nalieha na vládu a parlament Maldív, aby obnovili moratórium na trest smrti;
10. vyzýva všetkých aktérov na Maldivách na konštruktívnu vzájomnú spoluprácu vo všetkých oblastiach, najmä v oblasti zmeny klímy, ktorá môže túto krajinu destabilizovať;
11. žiada miestne orgány, aby v plnej miere plnili minimálne normy na odstránenie obchodovania s ľuďmi; oceňuje pretrvávajúcu snahu o vyriešenie problému a dosiahnutý pokrok, no trvá na tom, že ustanovenia zákona o boji proti obchodovaniu s ľuďmi treba rýchlo zaviesť do praxe, keďže vážne problémy s presadzovaním práva a ochranou obetí pretrvávajú;
12. vyzýva Európsku službu pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) a členské štáty, aby vydali varovania o situácii ľudských práv na Maldivách na svojich stránkach uvádzajúcich poradenstvo pri cestovaní;
13. naliehavo žiada podpredsedníčku Komisie/vysokú predstaviteľku pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a ESVČ, aby aj naďalej pozorne sledovali politickú situáciu na Maldivách a hrali proaktívnu úlohu v bilaterálnych vzťahoch EÚ s krajinou a v medzinárodných multilaterálnych fórach s cieľom dosiahnuť stabilitu, posilniť demokraciu a právny štát a zabezpečiť plné dodržiavanie ľudských práv a základných slobôd v krajine;
14. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie/vysokéj predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, parlamentom a vládam členských štátov a parlamentu a vláde Maldivskej republiky.